

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 891

van **ANKE VAN DERMEERSCH**

datum: 1 maart 2023

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Spookrijden - Maatregelen

Bijna wekelijks maken de verkeersredacties melding van spookrijders op onze autowegen. Wanneer het tot een ongeval komt, dan zijn de gevolgen meestal fataal. Hoewel grondig onderzoek hieromtrent nog steeds ontbreekt, zou de oorzaak in het merendeel van de gevallen aan alcohol en/of drugs, onoplettendheid of aan zelfmoord te wijten kunnen zijn. Ook gebrekkige verkeersinfrastructuur kan mede aan de basis liggen.

1. Hoeveel spookrijders waren er in 2022 op de Vlaamse wegen? Hoeveel meldingen werden via de verkeersredacties gemaakt?
2. Gaat het over een stijgende of dalende trend ten opzichte van de laatste 5 jaren? Graag gedetailleerde gegevens per jaar.
3. Hoe groot is de kans dat een spookrijder gevat wordt?
4. Welk profiel heeft de spookrijder en is de minister op de hoogte van de oorzaken van het spookrijden?
5. Tot hoeveel ongevallen heeft spookrijden geleid en hoeveel slachtoffers eiste dit de afgelopen 5 jaar?
6. Wordt er door de minister verder grondig onderzoek gepland naar de oorzaken van spookrijden?
7. Er zijn in het verleden al vele aanpassingswerken gedaan aan verschillende op- en afritten met het oog op het uitsluiten van spookrijden.
 - a) Zijn alle reeds geplande werken uitgevoerd? Welke werken staan er momenteel in Vlaanderen nog op de planning om spookrijden te voorkomen?
 - b) Graag een overzicht van de bijkomende maatregelen/werken die de minister zal nemen om het spookrijden tegen te gaan.
8. Er werd in het verleden ook al bijkomende signalisatie aangebracht op de Vlaamse wegen om spookrijden tegen te gaan.

Graag ook een overzicht van de bijkomende signalisaties die de minister nog zal laten uitvoeren in de nabije toekomst.

ANTWOORD

op vraag nr. 891 van 1 maart 2023
van **ANKE VAN DERMEERSCH**

1. Er werden door het verkeerscentrum in 2022 94 spookrijders geregistreerd.
2. In vergelijking met voorgaande jaren is het aantal geregistreerde spookrijders in 2022 lager.
Jaar 2018: 135 spookrijders
Jaar 2019: 177 spookrijders
Jaar 2020: 129 spookrijders
Jaar 2021: 133 spookrijders
3. Het is heel erg moeilijk om de pakkans voor spookrijden te kwantificeren. Spookrijden is een sporadisch gegeven. Het gebeurt verspreid, het wordt niet altijd opgemerkt/geregistreerd en het is vluchtig. In vergelijking met het aantal ritten dat jaarlijks op de Vlaamse autosnelwegen wordt afgelegd, is het aandeel spookrijders uitermate klein.
4. Er is een onderscheid tussen opzettelijk en onopzettelijk spookrijden. Oorzaken van onopzettelijk spookrijden zijn bijvoorbeeld oriëntatieproblemen, onoplettendheid, invloed van drugs, alcohol en/of geneesmiddelen. We zien ook dat er vaker in het donker spookrijders zijn. Mogelijks gebeurt dit omdat er op die momenten minder andere voertuigen ter referentie op de baan zijn (en oriëntatieproblemen daardoor meer gevolgen kunnen hebben), maar ook omdat rijden onder invloed vaker 's avonds en 's nachts plaatsvindt.

Wat betreft het opzettelijk spookrijden, zien we dat dit gebeurt voor de kick, voor een weddenschap of om zelfmoord te plegen.

Als we de geregistreerde letselongevallen met spookrijders van de meest recente jaren (2018-2022) beschouwen, valt op dat meer dan de helft van de spookrijders onder invloed (van alcohol en/of drugs) was (niet alle spookrijders konden worden getest).

5. Onderstaande tabel geeft de evolutie weer van het aantal letselongevallen en slachtoffers (naar letsel-ernst) op autosnelwegen in Vlaanderen voor de periode 2018 – 2022, waarbij een weggebruiker in tegenrichting reed.

	Dood	Zwaargewond	Licht gewond	Totaal slachtoffers	Totaal ongevallen
2018	1	1	14	16	9
2019	0	1	3	4	4
2020	0	1	5	6	3
2021	0	1	2	3	2
2022*	3	8	8	19	7

Bron:

- 2018-2021: officiële gegevens (FOD Economie, Statbel)
- 2022*: voorlopige gegevens (Federale Politie, DGR/DRI/BIPOL)

6. Er zijn geen aanwijzingen om te veronderstellen dat het profiel van spookrijders de afgelopen jaren is veranderd. Er is dan ook geen verder onderzoek gepland naar de oorzaken van spookrijden.
7. Het Agentschap Wegen en Verkeer zet op verschillende sporen in voor de preventie van spookrijden:
 - Het agentschap heeft in kader van de IIR-inspecties 2021 in de periode 2020-2021 extra aandacht gevestigd op het aftoetsen van de richtlijnen qua signalisatie en markeringen op de afritten. +/- 70% van de geïnspecteerde uitritten voldeed aan de functionele eisen qua signalisatie en markering. Het agentschap heeft naar aanleiding van deze inspecties de nodige acties vooropgesteld om indien mogelijk de afritten aan te passen conform het dienstorder of ten minste dit percentage drastisch te verhogen in de periode 2022/2023. De nieuwe IIR-inspecties zijn gepland in 2023.
 - Daarnaast volgt het agentschap samen met de Federale Wegpolitie (WPR) nauwgezet de spookrijdersmeldingen op. Samen tracht men op te sporen waar spookrijders zijn geregistreerd. Bij elke melding die het agentschap ontvangt, worden de omstandigheden van het spookrijden overwogen. Indien opzettelijk spookrijden (bv. keren op de pechstrook) uitgesloten is en de oorsprong van het spookrijden is bevestigd, dan wordt een verkeersveiligheidsinspectie uitgevoerd. Sinds 2021 zijn er op die manier 6 verkeersveiligheidsinspecties van op- en afrittencomplexen uitgevoerd. Op 2 locaties zijn ondertussen grote infrastructuurwerken bezig en op 4 locaties zijn er kleine ingrepen voorgesteld.
 - Bij de (her)aanleg van op- en afrittencomplexen beoordelen gecertificeerde verkeersveiligheidsauditoren het infrastructuurontwerp. Preventie van spookrijden is een inherent onderdeel van dit proces.
8. Het Agentschap Wegen en Verkeer streeft ernaar alle op- en afrittencomplexen uit te rusten volgens het vademecum weginfrastructuur en dienstorder MOW/AWV/2020/12 "maatregelen ter preventie van spookrijden".

Daarnaast zal AWV met het Mobilidata project in de toekomst ook specifiek inzetten op het waarschuwen van spookrijders en verkeer in de nabije omgeving.